

مرکز مجازی امام صادق (علیه السلام)

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية (إقرار)

استثناء بعد از اقرار ۲

جلسه ۱۳

استاد رفعتی

احکام منافی با اقرار

الف: استثناء، تنها در صورتی مقبول است که با مستثناء، متصل باشد؛ به طوری که عرف و عادت، آنها را منفصل ندانند.

ب: استثناء از اثبات، نفی بوده و از نفی، اثبات می‌باشد.

۱. بنابراین، اگر شخصی بگوید: برای فلانی است بر عهده من صد تومان مگر نود تومان آن؛ به ده تومان اقرار کرده است (له علی مائة آلا تسعین).

۲. اگر بگوید: له علی مائة آلا تسعون (با رفع تسعون) به صد تومان اقرار کرده؛ زیرا در این صورت،

کلمه «الا»، وصفیه است.

۳. اگر بگوید: نیست برای او بر عهده من صد تومان مگر نود تومانش، در این صورت، به نود تومان اقرار کرده (لیس له علی مائة آلا تسعون).

۴. و اگر بگوید: لیس له علی مائة آلا تسعین (به نصب تسعین) به چیزی اقرار نکرده و ذمه‌اش به مالی مشغول نمی‌شود.

در این مورد اخیر (شماره ۴)، نظر شهید ثانی متفاوت است؛ ایشان می‌فرماید: نصب مستثنی در جمله نفی

نیز شنیده شده؛ لذا علت عدم اقرار به چیزی در شماره ۴، منصوب بودن مستثنی نیست؛ بلکه این است که

چون دو احتمال وجود دارد (احتمال مستثنی بودن و احتمال وصفی بودن «الا») و با احتمال وصفی بودن،

اقرار صورت نگرفته؛ باید به همین حالت حمل نمود؛ زیرا اصل، بر عدم بدهکاری است (اصل براءت).